

Lovforslag nr. L 142. Fremsat den 30. januar 1985 af indenrigsministeren

Forslag

til

Lov om frikommuner

§ 1. Efter reglerne i denne lov kan kommuner, der er frikommuner, indtil udgangen af 1989 gennemføre forsøg med det formål at øge det lokale selvstyre, at opnå en bedre tilpasning af det kommunale styre til de lokale forhold, at forbedre servicen for borgerne og at forbedre ressourceudnyttelsen i den kommunale virksomhed. Ved forsøgene skal der lægges afgørende vægt på hensynet til borgernes sundhed, retssikkerhed og velfærd.

§ 2. Indenrigsministeren fastsætter efter forslag fra kommunalbestyrelsen, om en kommune skal have status som frikommune.

Stk. 2. Højst 5 amtskommuner og 22 primærkommuner kan have status som frikommuner.

§ 3. Indenrigsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse, jfr. lovbekendtgørelse nr. 313 af 20. juni 1984, bortset fra § 2, stk. 1, §§ 10-14, § 20, stk. 1, 2 og 5, §§ 23, 25 og 29, § 40, stk. 1, 1. pkt., § 40, stk. 2, 1. pkt., § 40, stk. 3, § 42, § 45, stk. 3, §§ 61, 61a-c, 63 og 66.

§ 4. Undervisningsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne

- 1) i lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 24 af 20. januar 1978 som ændret ved lov nr. 528 af 28. december 1979, bortset fra §§ 1 og 6, § 7, stk. 1 og

3, §§ 16 og 17, § 38, 1. pkt., § 40, § 49, stk. 1, kapitel 8 og 9, samt § 79,

- 2) om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om folkeskolen, jfr. § 3a, stk. 2, § 8, stk. 3, § 22, stk. 2, 2. pkt., § 23, stk. 4, § 33, stk. 4, § 34, stk. 2, § 36, stk. 2 og 4, § 39, stk. 3-5, og § 45, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 385 af 20. august 1980 som senest ændret ved lov nr. 288 af 6. juni 1984.

§ 5. Socialministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne

- 1) i lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender, jfr. lovbekendtgørelse nr. 513 af 1. november 1983 som ændret ved § 2 i lov nr. 156 af 11. april 1984, bortset fra §§ 18-18b, 19 og 20-25a,
- 2) om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om social bistand, jfr. lovbekendtgørelse nr. 413 af 5. juli 1984, bortset fra lovens afsnit VIII,
- 3) om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om social pension, jfr. lov nr. 217 af 16. maj 1984,
- 4) om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om dagpenge ved sygdom og fødsel, jfr. lovbekendtgørelse nr. 81 af 5. marts 1984 som senest ændret ved lov nr. 240 af 23. maj 1984,

5) om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om børnetilskud og andre familieydelse, jfr. lovbekendtgørelse nr. 609 af 29. november 1978 som senest ændret ved § 2 i lov nr. 241 af 23. maj 1984.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne om, hvilke myndigheder der administrerer, herunder træffer afgørelse, efter lov om offentlig sygesikring, jfr. kapitel 3 og kapitel 6 i lovbekendtgørelse nr. 94 af 9. marts 1976 som senest ændret ved lov nr. 266 af 30. maj 1984.

§ 6. Den, der efter en lovbestemmelse er bemyndiget til at fastsætte regler, kan inden for bemyndigelsens grænser godkende særlige regler for en frikommune.

Stk. 2. Skal reglerne efter lovbestemmelsen fastsættes ved kgl. anordning, kan vedkommende minister dog foretage godkendelsen.

Stk. 3. Skal reglerne efter lovbestemmelsen i øvrigt fastsættes af andre end en minister, kan godkendelse af særlige regler for en frikommune kun finde sted med tilladelse fra vedkommende minister.

§ 7. Regler for frikommuneforsøg fastsættes i frikommuneregulativer. Frikommuneregulativer skal vedtages af kommunalbestyrelsen og godkendes af vedkommende minister efter §§ 3-6.

Stk. 2. Forslag til frikommuneregulativer skal undergives 2 behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst 6 dages mellemrum.

§ 8. Indenrigsministerens bestemmelse om, hvilke kommuner der har status som frikommuner, optages i Lovtidende.

Stk. 2. Når der er givet en godkendelse efter §§ 3-6, bekendtgøres der i Lovtidende en meddelelse herom. I meddelelsen gives der oplysning om, hvor borgerne kan gøre sig bekendt med frikommuneregulativer, jfr. § 9, stk. 3.

§ 9. Et frikommuneregulativ skal angive en ikrafttrædelsesdato.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen foranlediger, at frikommuneregulativer optages i ét eller flere blade, der har almindelig udbredelse i kommunen. Optagelsen skal ske mindst én uge før ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 3. Frikommuneregulativer skal være fremlagt de samme steder som kommunalbestyrelsers og amtsråds mødedagsordener m.v., jfr. lov om kommunernes styrelse § 8, stk. 4, og § 9, stk. 3.

§ 10. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at borgerne i kommunen herudover i nødvendigt omfang informeres om kommunens frikommuneforsøg.

§ 11. Indenrigsministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved udarbejdelsen, godkendelsen og iværksættelsen af forsøg samt om undersøgelse og vurdering af forsøgsresultaterne.

§ 12. Denne lov træder i kraft den 1. april 1985.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Kommunalreformen indledtes med en reform af den kommunale inddeling og den kommunale styrelseslovgivning, der trådte i kraft i 1970, og blev fulgt op af en etapevis omlægning af byrde- og opgavefordelingen mellem staten, amtskommunerne og kommunerne gennem 1970'erne og i årene derefter.

Det er regeringens opfattelse, at decentraliseringstanken i kommunalreformen skal fastholdes og udbygges. Samtidig finder regeringen imidlertid, at der er behov for en *gennemgribende justering og tilpasning* af det regelsystem, der regulerer kommunernes virksomhed. Dette behov er i de seneste år kommet til udtryk gennem en voksende kritik fra kommunal side af regelsystemet. Regeringens regelsaneringsarbejde og programmet for modernisering af den offentlige sektor har på en lang række punkter imødekommet denne kritik. Imidlertid er der efter regeringens opfattelse behov for en reformindsats, hvorunder kommunernes synspunkter og erfaringer direkte kan inddrages i arbejdet med regelforenkling og modernisering i de kommende år.

2. Regeringen har derfor besluttet af indbyde kommunerne til at deltage i et forsøgsprojekt, hvorved nogle få kommuner i tiden frem til udgangen af 1989 får mulighed for at afholde forsøg med alternative opgaveløsninger og styreformer, som de pågældende kommuner – »*Frikommunerne*« – selv udformer. Hvis frikommunerne ønsker det, vil de kunne få hjælp til forsøgsarbejdet fra ministerierne.

Tanken med frikommuneprojektet er, at frikommunerne selv udformer og vedtager forsøgsprojekter. I det omfang, forsøg kræver dispensation fra gældende regler, skal vedkommende minister tilvejebringe denne enten administrativt eller ved, at der søges opnået lov hjemmel for forsøg. Den enkelte frikommune bestemmer selv, hvornår den vil indstille et forsøg, og en frikommune kan når som helst udtræde af hele forsøgsarbejdet.

Indenrigsministeren redegjorde i sommeren 1984 for hovedlinjerne i frikommuneprojektet og har i september holdt møder herom i samtlige kommuneforeninger. I oktober 1984 indkaldte indenrigsministeren ansøgninger fra kommunerne om deltagelse i frikommuneprojektet. 49 kommuner og 6 amtskommuner erklærede sig interesseret heri, og efter at de enkelte kommuner og amtskommuner havde haft lejlighed til nærmere at redegøre for deres forsøgsønsker, har regeringen i januar udpeget 22 kommuner og 5 amtskommuner som frikommuner.

3. *Det foreliggende lovforslag* vedrører de dispensationer, der er nødvendige for gennemførelse af forsøg med den kommunale styrelseslovgivning i videre forstand (kommunalstyrelsesloven, skolestyrelsesloven og socialstyrelsesloven). Lovforslaget lægger samtidig op til, at en minister kan anvende eksisterende bemyndigelser til at udstede bekendtgørelser på den måde, at der fastsættes særlige regler for en frikommune. Endelig fastsætter lovforslaget det antal kommuner og amtskommuner, der kan deltage i frikommuneprojektet.

Lovforslaget indeholder imidlertid ikke hele det lovgivningsmæssige grundlag for frikommuneforsøg. Det videre arbejde med forsøgsprojekterne vil vise, i hvilket omfang der er brug for lovgivning om forsøg med de kommunale opgaver, der er reguleret i lovbestemmelser. I givet fald vil regeringen fremsætte lovforslag herom til efteråret. Der kan også i de kommende år, efterhånden som projektarbejdet skrider frem, løbende blive behov for ændringer i lovgivningen.

4. Der er tidligere på bestemte områder gennemført lovgivning, der giver adgang til *forsøg med kommunalt administreret virksomhed* for at indhøste erfaringer med andre løsninger end dem, der er hjemlet i gældende regler. Eksempler på sådanne forsøgsregler findes på det sociale område (§ 6, stk. 2, og § 16, stk. 3, i den sociale styrelseslov og bistandslovens §§ 138a og 138b) og på undervisningsområdet (skolestyrelseslovens § 80a, folkesko-

lelovens § 18, lov om prøveforberedende enkeltfag-sundervisning m.v. for voksne § 11, stk. 1, lov om gymnasieskoler og studenterkursus § 21, lov om fritidsundervisning m.v. § 109 og EFG-lovens § 14). Det er meget vigtigt, at disse og andre specialforsøg fortsætter uafhængigt af frikommuneprojektet.

Frikommuneprojektet adskiller sig fra de særlige forsøgsbestemmelser ved at omfatte den samlede kommunale virksomhed. Frikommunearbejdet er samtidig tænkt som en inspiration til at forsøge andre samarbejdsformer og opgaveløsninger, som det allerede i dag er muligt at påbegynde, uden at lovgivning er nødvendig.

5. Vedrørende *lovforslagets økonomiske konsekvenser* bemærkes, at frikommuneprojektet er udgiftsneutralt i forholdet mellem staten og kommunerne. Besparelser, som kommunerne opnår ved en mere rationel opgaveløsning, vil således kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

ad § 1

Forsøgsperioden for frikommuneprojektet er sat til udgangen af 1989. Der bliver dermed mulighed for at afholde forsøg i hele den kommende kommunale funktionsperiode. Forsøg kan imidlertid også påbegyndes inden, hvis frikommunen ønsker det. Kommunalbestyrelsen i frikommunen kan når som helst bestemme, at et forsøg skal afbrydes. I så fald genindtræder den retstilstand, der var gældende umiddelbart før forsøgets iværksættelse.

Formålsbestemmelsen i § 1 indeholder en kort angivelse af de centrale hensyn bag frikommuneprojektet som helhed. Der kan dog ikke holdes forsøg, som antaster borgernes retssikkerhed, sundhed og velfærd i øvrigt. Det nærmere indhold af denne begrænsende forudsætning kan ikke angives generelt, men må fastlægges i forhold til de konkrete projektforslag. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til lovforslagets § 3 om forsøg med den kommunale styrelseslov.

ad § 2

Indenrigsministeren har med forbehold af folketingets godkendelse udpeget 22 kommuner og 5 amtskommuner som frikommuner.

Udpegningen er foretaget ud fra hensynet til en bred repræsentation af kommuner med forskellig størrelse, struktur og geografisk beliggenhed. Samtidig har det været afgørende, at kommuner med

socialdemokratisk valgte borgmestre og kommuner med borgmestre valgt af de borgerligt-liberale partier (herunder lokale lister) er blevet ligeligt repræsenteret.

ad § 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at indenrigsministeren kan godkende, at regler i den kommunale styrelseslov fraviges med henblik på gennemførelse af frikommuneprojekter.

Bestemmelsen kan anvendes til forsøg med f.eks. udvalgsstrukturen, vederlagsreglerne og reglerne for bevillingsafgivelse.

De regler, der efter lovforslaget ikke kan fraviges, er reglerne om kommunalbestyrelsens styrende funktion og om det enkelte kommunalbestyrelsesmedlems rettigheder. Der kan f.eks. ikke afholdes forsøg med reglerne om beslutningsdygtighed, habilitet, mindretalsbeskyttelse, afstemning, ret til at indbringe sager for kommunalbestyrelsen og ret til protokoller og sagsmateriale. Reglerne om tilsynbeføjelser og revision kan heller ikke fraviges. Der er dog ikke noget i vejen for, at der udformes regler, der stiller videregående krav til revisionen end de krav, der findes i styrelseslovens § 42.

Det er ikke på forhånd givet, at regler, der ikke er nævnt i § 3 som ufravigelige, kan fraviges i enhver henseende. Der kan kun ske fravigelser i det omfang, det er foreneligt med hensynene i forslagens § 1. En fravigelse af styrelseslovens §§ 8 og 9 om offentliggørelse af dagsordener og beslutningsprotokoller vil derfor kun kunne godkendes, når der ønskes afholdt forsøg med en offentliggørelsesmåde, der forbedrer borgernes adgang til at følge kommunalbestyrelsens arbejde.

ad § 4

Bestemmelsen giver en videre forsøghjemmel end den, der er indeholdt i § 80 a i lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v. (skolestyrelsesloven).

Efter skolestyrelseslovens § 80 a kan undervisningsministeren tillade, at en skoles ledelsesform som en forsøgsordning afviger fra skolestyrelseslovens regler.

Medens skolestyrelseslovens § 80 a kun giver hjemmel til at fravige ledelsesformen på den enkelte skole, giver lovforslagets § 4 hjemmel til at fravige de regler i skolestyrelsesloven, der angår hele kommunens skolestyrelse.

Der vil fortsat kunne iværksættes forsøg efter skolestyrelseslovens § 80 a, og allerede igångværende forsøg efter denne bestemmelse løber uændret videre.

Lovforslagets § 4 bemyndiger undervisningsministeren til at godkende frikommuneforsøg, der fraviger bestemmelserne i skolestyrelsesloven med undtagelse af følgende bestemmelser:

§ 1 om kommunalbestyrelsens almindelige kompetence, bl.a. i bevillingsspørgsmål.

§ 6 om kommunalbestyrelsens tilsyn med, at tilskudsbetingelserne i lov om fritidsundervisning m.v. kapitel II (fritidsvirksomhed for børn og unge) og kapitel III (fritidsundervisning for voksne) overholdes.

§ 7, stk. 1, om kommunalbestyrelsens kompetence som ansættelsesmyndighed.

§ 7, stk. 3, om kommunalbestyrelsens og undervisningsministerens kompetence i afskedigelsessager.

§ 16, der indeholder procedureregler for kommissioner og nævn.

§ 17, der indeholder afstemningsregler.

§ 18, 1. pkt., om amtsrådets kompetence med hensyn til befordringsordninger for andre uddannelsessøgende end elever i folkeskolen, dvs. elever på de gymnasiale trin.

§ 40 om amtsrådets almindelige kompetence som skole- og undervisningsmyndighed m.v.

§ 49, stk. 1, der fastsætter pligten til tilvejebringelse af oplysninger fra kommuner og amtskommuner, der er nødvendige for henholdsvis amtsrådenes og undervisningsministeriets budgeterings- og planlægningsopgaver m.v.

§ 79 om forholdstalsvalgmåden.

Endvidere undtages bestemmelserne i kapitel 8 om Frederiksberg kommune og kapitel 9 om Københavns kommune, da disse kommuner ikke deltager i frikommuneforsøget.

Som en konsekvens af de bestemmelser, der kan fraviges i skolestyrelsesloven, må også de *styrelsesmæssige* bestemmelser i folkeskoleloven kunne fraviges. De i lovforslaget nævnte bestemmelser vedrører kompetencer, der er henlagt til undervisningsministeren, amtsrådet, skolekommissionen i den enkelte kommune og skolenævnet og lærerrådet på den enkelte skole.

På det undervisningsmæssige styrelsesområde vil der således være mulighed for at lave frikommuneforsøg, der overfører opgaver og kompetencer mellem bestående organer, nedlægger bestående organer og opretter nye. Der vil endvidere være mulighed for at henlægge beføjelser til organer,

der går på tværs af de i dag bestående sektorgrænser.

ad § 5

Bestemmelsen i § 5, stk. 1, giver socialministeren en videre forsøgshjemmel, end de forsøgshjemler, der er indeholdt i § 6, stk. 2, og § 16, stk. 3, i lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender (den sociale styrelseslov). Der er efter de nævnte bestemmelser i den sociale styrelseslov mulighed for forsøg med en utraditionel udvalgsstruktur og forvaltningsopbygning inden for det sociale område på det primærkommunale plan og inden for social- og sundhedsområdet på det amtskommunale plan.

Der vil fortsat kunne iværksættes forsøg efter den sociale styrelseslovs § 6, stk. 2, og § 16, stk. 3, og allerede igångværende forsøg efter bestemmelserne i den sociale styrelseslov løber uændret videre.

Reglerne i den sociale styrelseslovs §§ 18–18b, 19 og 20–25a om bl.a. sammensætningen af de regionale revaliderings- og pensionsnævn og amtsankenævnene samt vedrørende de centrale myndigheder på det sociale styrelsesområde kan ikke med hjemmel i lovforslagets § 5, stk. 1, fraviges som led i frikommuneforsøg, idet de pågældende regler falder uden for frikommuneprojektet, der angår forsøg med de kommunale opgaver.

Bestemmelserne i lovforslagets stk. 1 giver i forlængelse heraf socialministeren hjemmel til at fravige reglerne om styrelsen af de sociale myndighedsopgaver i bistandsloven, lov om social pension, lov om dagpenge ved sygdom og fødsel samt lov om børnetilskud og andre familiedydelser.

Bestemmelsen i stk. 2 giver indenrigsministeren hjemmel til at fravige de styrelsesmæssige regler i sygesikringsloven, jfr. lovens kapitel 3 og kapitel 6.

Sygesikringslovens kapitel 3 indeholder regler om, at det sociale udvalg i vedkommende kommune yder godtgørelse for nødvendig befordring i sygdomstilfælde til alment praktiserende læge og speciallæge.

Sygesikringslovens kapitel 6 indeholder reglerne om administrationen af sygesikringsordningen.

Frikommunerne får således mulighed for forsøg, der indebærer, at andre organer eller udvalg end i dag kendte udvalg på det sociale styrelsesområde behandler sager efter sociallovgivningen. I denne forbindelse kan visse beføjelser tænkes henlagt til organer, der går på tværs af de i lovgivningen forudsatte sektorer.

ad § 6

Bemyndigelser i love til at fastsætte administrative forskrifter (bekendtgørelser) forudsætter i almindelighed, at bekendtgørelser får gyldighed for hele landet. Det samme gælder for kgl. anordninger.

Bestemmelsen i § 6 giver hjemmel til at udnytte sådanne bemyndigelser til at godkende særlige regler for en frikommune.

Bestemmelsen giver endvidere hjemmel til, at lovbestemte bemyndigelser, som gennemføres i den periode, frikommuneprojektet løber, på samme måde anvendes specielt i relation til en frikommune.

Lovforslagets § 6 giver kun hjemmel til at fravige forudsætninger om lighed mellem alle landets kommuner og deres borgere. Frikommuneregler, der godkendes med hjemmel i lovforslagets § 6, skal i øvrigt holde sig inden for den eller de forudsætninger m.v., der ligger bag de specielle bemyndigelser. Der kan med hjemmel i lovforslagets § 6 kun godkendes regler, der i øvrigt kunne være udstedt eller godkendt for hele landet med hjemmel i en eller flere speciel(le) bemyndigelse(r).

§ 6, stk. 2, indeholder en særlig kompetenceregel for kgl. anordninger.

§ 6, stk. 3, angår de tilfælde, hvor den i loven bemyndigede er en anden end en minister, og hvor reglerne efter bemyndigelsen ikke skal fastsættes ved kgl. anordning. Bestemmelsen angår f.eks. de tilfælde, hvor den i loven bemyndigede er en styrelseschef.

ad § 7

I § 7 fastsættes bestemmelser om det skriftlige regelgrundlag for frikommuneforsøg.

Af hensyn til borgernes retssikkerhed i forbindelse med frikommuneforsøg er det væsentligt, at der fastsættes bestemmelser om udformningen af regler for konkrete frikommuneforsøgsprojekter. Borgerne må kunne konstatere, hvilke regler der gælder for et frikommuneforsøg, og proceduren i denne henseende må være ens for alle frikommuner.

Vedrørende § 7, stk. 1.

De for et frikommuneforsøg gældende regler skal efter lovforslagets § 7, stk. 1, fremgå af et frikommuneregulativ.

Bestemmelser i frikommuneregulativer skal være godkendt med hjemmel i lovforslagets §§ 3-6.

Vedrørende § 7, stk. 2.

I § 7, stk. 2, er fastsat regler om vedtagelse og ændring af regler i et frikommuneregulativ, svarende til de regler, der efter § 2, stk. 2, 2. punktum, i lov om kommunernes styrelse er gældende for vedtagelse og ændring af kommunale styrelsesregler.

ad § 8.

Bestemmelsen indeholder regler om, hvilke kundgørelser, der skal indrykkes i Lovtidende i forbindelse med frikommuneforsøg.

De frikommuneregulativer, som skal udarbejdes for de enkelte frikommuneforsøg, skal i deres helhed kundgøres i et eller flere lokale blade, og fremlægges de samme steder som kommunalbestyrelser og amtsråds mødedagsordener m.v., jfr. lovforslagets § 9, stk. 2 og 3.

Derimod skal frikommuneregulativerne ikke i deres helhed kundgøres i Lovtidende.

Efter lovforslagets § 8, stk. 2, skal der i Lovtidende optages en bekendtgørelse om, at der er givet en godkendelse efter §§ 3-6. Bekendtgørelsen skal oplyse om, hvorledes borgerne kan gøre sig bekendt med frikommuneregulativer, som samtidig er godkendt efter § 7, og som indeholder de regler, som træder i stedet for de almindeligt gældende regler.

*ad § 9**Vedrørende § 9, stk. 1.*

Bestemmelsen træder i stedet for den almindelige ikrafttrædelsesregel i Lovtidendelovens § 3, 2. punktum.

Vedrørende § 9, stk. 2-3.

Ikrafttrædelsesdatoen i et frikommuneregulativ må fastsættes så langt ude i fremtiden, at kundgørelse med mindst én uges varsel kan ske i ét eller flere lokale blade, jfr. lovforslagets § 9, stk. 2.

Det er hensigtsmæssigt, at alle regler for frikommuneforsøg fremgår af frikommuneregulativer, og at disse offentliggøres og fremlægges på samme måde, uanset om der er tale om styrelsesforsøg eller forsøg med kommunale opgaver.

ad § 10

I bestemmelsen fastlås en pligt for frikommunernes kommunalbestyrelser til at informere borgerne om kommunens frikommuneforsøg.

Reglen angår en informationsvirksomhed, der ligger ud over den i lovforslagets §§ 8-9 indeholdte informationsvirksomhed, som må anses for nød-

vendig af retssikkerhedsmæssige grunde. § 9 omhandler den herudover liggende, mere serviceprægede informationsvirksomhed.

Det beror på kommunalbestyrelsens skøn, hvilken information af borgerne der vil være hensigtsmæssig i relation til det enkelte frikommuneprojekt – både med hensyn til informationens omfang og karakter og med hensyn til informationsmåde og -medium.

ad § 11

Bestemmelsen har til formål at sikre, at der kan fastsættes regler for udarbejdelsen, godkendelsen og iværksættelsen samt evalueringen af de konkrete frikommuneprojekter, uanset hvilket fagministe-

rium forsøget hører under. Bestemmelsen har endvidere til formål at sikre, at der kan opstilles nogle minimumskrav til evalueringen af de enkelte frikommuneforsøg, der vil kunne muliggøre en stillingtagen til, hvilke konsekvenser et frikommuneforsøg skal have for reglerne på det pågældende område.

Fastsættelse af regler i henhold til § 11 vil ske efter forhandling med andre involverede ministerier.

ad § 12

Loven vil først få retsvirkning i forhold til enkelte borgere, når konkrete frikommuneprojekter er godkendt efter lovforslagets §§ 3–6 og trådt i kraft, jfr. lovforslagets § 7, § 8 og § 9, stk. 1–2.